

Evoluția pieței: Preparate din legume și fructe (CN 20) — 2015–2025

Introducere

Capitolul 20 din Nomenclatura Combinată acoperă **PREPARATE DIN LEGUME, DIN FRUCTE SAU DIN ALTE PĂRȚI DE PLANTE** – o gamă eterogenă de produse, de la sucuri de fructe și conserve de tomate până la dulcețuri, legume congelate și fructe uscate. Analiza de față urmărește evoluția comerțului extracomunitar al Uniunii Europene cu aceste produse pe parcursul intervalului 2015–2025 (date anuale complete). Raportul se sprijină exclusiv pe indicatorii agregați și pe structurile de parteneri, state membre și subproduse disponibile în platforma TradeDashboard, pe care îi vom corela cu dinamica prețurilor, a concentrării piețelor și a șocurilor identificate. Sunt evidențiate trei mari tendințe: consolidarea unui excedent comercial fără precedent, reconfigurări geopolitice majore ale parteneriatelor și transformări structurale adânci pe segmentele de produs.

1. Ascensiunea exporturilor europene de preparate din legume și fructe: de la un excedent modest la un surplus record

Exporturile extracomunitare au depășit 13 miliarde de euro în 2025, marcând o creștere valorică de peste 75% față de 2015.

Conform datelor agregate, valoarea exporturilor UE către țările terțe a evoluat de la 7,43 miliarde EUR în 2015 la 13,01 miliarde EUR în 2025, un salt de 75,2% [Comerțul general]. Creșterea a fost relativ constantă, cu o accelerare vizibilă după 2021 (anul pandemiei a adus doar o ușoară contracție temporară în 2020). Maximul absolut al seriei s-a înregistrat în 2024 (13,55 miliarde EUR).

Indicator	2015	2025	Modificare (%)
Valoare export (mld. EUR)	7,43	13,01	+75,2
Volum export (mii tone)	6 582	7 507	+14,1
Preț export (EUR/tonă)	1 128	1 733	+53,6
Valoare import (mld. EUR)	6,09	8,01	+31,6
Volum import (mii tone)	4 223	4 017	−4,9
Preț import (EUR/tonă)	1 441	1 994	+38,4
Sold comercial (mld. EUR)	+1,34	+5,00	+272,7

Sursa: Comerțul general.

Creșterea valorică a fost puternic amplificată de scumpirea produselor comerciale, în timp ce volumul exporturilor a avansat doar moderat.

Dinamica exporturilor a fost preponderent condusă de prețuri: prețul mediu pe tonă a urcat cu 53,6%, față de o creștere a volumelor de doar 14,1%. Aceasta reflectă atât inflația generală a alimentelor procesate post-2021, cât și orientarea spre produse cu valoare adăugată mai ridicată. Pe partea de importuri, efectul de preț este și mai pronunțat – volumul importurilor a scăzut cu 4,9%, însă prețul mediu a sărit cu 38,4%, astfel că valoarea totală a crescut cu 31,6%.

Balanța comercială s-a transformat într-un excedent de 5 miliarde de euro, multiplicându-se de peste 3,7 ori.

Soldul pozitiv al schimburilor extracomunitare a continuat să se adâncească, urcând de la 1,34 miliarde EUR în 2015 la 5,00 miliarde EUR în 2025. Această evoluție este însoțită de o rată a dependenței nete de importuri din ce în ce mai negativă (de la −2,3% la −6,3% între 2015 și 2024), ceea ce semnalează că UE a devenit un furnizor net tot mai puternic pentru restul lumii [Dependența netă de importuri]. Propensiunea la export a sectorului a crescut, de asemenea, de la 12,2% la 14,2% în aceeași perioadă, confirmând o orientare tot mai pronunțată către piețele externe [Propensiunea la export].

2. Reconfigurarea hărții partenerilor comerciali: diversificare și noi dependențe

Statele Unite au devansat toate celelalte piețe ca motor al creșterii exporturilor, în timp ce Regatul Unit rămâne principala destinație, dar cu o pondere în scădere relativă.

Principalii parteneri de export ai UE în 2025 sunt Regatul Unit (4,08 miliarde EUR) și Statele Unite (2,13 miliarde EUR), urmați de Arabia Saudită, Japonia și Australia [Top parteneri comerciali]. Creșterile cele mai spectaculoase s-au înregistrat pe piața americană (+124,7%) și pe cea australiană (+101,5%). În schimb, exporturile către Rusia s-au contractat cu 24,3%, un declin accelerat după 2022, pe fondul sancțiunilor și al reorientării fluxurilor comerciale.

Partener export	2015 (mld. EUR)	2025 (mld. EUR)	Modificare (%)
Regatul Unit	2,69	4,08	+51,7
Statele Unite	0,95	2,13	+124,7
Arabia Saudită	0,28	0,48	+69,7
Japonia	0,30	0,48	+58,9
Rusia	0,38	0,28	-24,3
Australia	0,20	0,41	+101,5
Brazilia	0,13	0,24	+81,7

Sursa: Top parteneri comerciali.

Importurile extracomunitare s-au diversificat semnificativ, iar India și Turcia au câștigat cotă de piață în defavoarea Regatului Unit.

Concentrația importurilor, măsurată prin indicele HHI, a scăzut de la 1 144 la 877 (-23,4%), indicând o dispersare mai echilibrată a surselor de aprovizionare [Concentrația HHI]. Brazilia rămâne cel mai mare furnizor (1,21 miliarde EUR, +4,4%), urmată de Turcia (1,71 miliarde EUR, +22,2%) și China (0,66 miliarde EUR, +40,6%). Cel mai puternic declin al unui partener major se observă în cazul Regatului Unit (-42,0%), ale cărui livrări s-au prăbușit după Brexit (de la 0,59 miliarde EUR în 2015 la 0,34 miliarde EUR în 2025). În același timp, India a cunoscut o ascensiune fulminantă (+125,7%), devenind un furnizor din ce în ce mai important.

Partener import	2015 (mld. EUR)	2025 (mld. EUR)	Modificare (%)
Brazilia	1,16	1,21	+4,4
Turcia	1,40	1,71	+22,2
China	0,47	0,66	+40,6
Regatul Unit	0,59	0,34	-42,0
Costa Rica	0,16	0,22	+35,7
Thailanda	0,29	0,24	-18,7
India	0,11	0,25	+125,7

Sursa: Top parteneri comerciali.

Volatilitatea fluxurilor comerciale a fost deosebit de accentuată în cazul Regatului Unit (importuri) și al Rusiei (exporturi).

Analiza volatilității volumelor anuale relevă un coeficient de variație extrem de ridicat pentru importurile din Regatul Unit (0,506), reflectând șocul Brexit care a redus brusc cantitățile importate începând cu 2021 [Volatilitatea]. La exporturi, Rusia se detașează cu o volatilitate de 0,309, ilustrând perturbațiile cauzate de războiul din Ucraina și de sancțiunile asociate. În schimb, fluxurile cu parteneri stabili precum Regatul Unit (la export) sau Costa Rica (la import) au rămas relativ previzibile.

3. Transformarea structurală a sectorului: specializare, scumpire și șocuri pe segmentele de produs

Cinci state membre – Grecia, Spania, Belgia, Italia și Țările de Jos – concentrează specializarea exportatoare a UE în acest domeniu.

Conform indicelui de specializare (RSCA) calculat pentru 2025, cel mai specializat exportator este Grecia (0,67), urmat de Spania (0,29), Belgia (0,26), Italia (0,21) și Țările de Jos (0,18) [Specializarea]. Aceste cinci țări sunt responsabile pentru cea mai mare parte a exporturilor intracomunitare către terți, iar poziția lor reflectă atât tradiții agroindustriale puternice, cât și investiții susținute în capacități de procesare. Pe latura producției, datele pentru ansamblul UE arată o creștere a volumului de la 29,7 miliarde tone în 2015 la 33,8 miliarde tone în 2024, în timp ce valoarea producției a urcat de la 34,5 miliarde EUR la 58,9 miliarde EUR, semn al unei valorizări superioare [Volumele de producție].

Legumele congelate și tomatele conservate domină exporturile, în timp ce sucurile și fructele preparate conduc importurile.

Descompunerea pe subcapitole CN evidențiază structuri distincte între exporturi și importuri [Comparația pe segmente de produs].

Primele trei segmente de export (2025)

Cod CN	Descriere	Valoare (mld. EUR)	Volum (mii tone)	Preț (EUR/t)	Creștere valorică vs 2015
2004	Legume congelate (excl. tomate, ciuperci)	3,58	2 766	1 295	+142%
2002	Tomate preparate/conservate	1,74	1 383	1 259	+62%
2009	Sucuri de fructe și legume	2,23	1 289	1 731	+60%

Primele trei segmente de import (2025)

Cod CN	Descriere	Valoare (mld. EUR)	Volum (mii tone)	Preț (EUR/t)	Creștere valorică vs 2015
2009	Sucuri de fructe și legume	2,91	1 535	1 895	+29%
2008	Fructe preparate/conservate	2,39	975	2 451	+14%
2005	Alte legume necongelate	1,23	582	2 114	+59%

Segmentul legumelor congelate (2004) a cunoscut o explozie a exporturilor, triplându-și practic valoarea, pe fondul unor volume în urcare cu 34% și al unor prețuri care au avansat cu 80%. În schimb, la importuri, categoria sucurilor domină, dar dinamica valorică a fost frânată de o scădere semnificativă a volumelor (–30%), compensată doar parțial de o scumpire puternică (+83%).

Prețurile de import au suferit șocuri puternice în 2022, în special pentru produsele provenite din China, Costa Rica și Peru.

Algoritmul de detecție a șocurilor de preț a identificat trei evenimente majore în anul 2022, toate pe fluxul de import [Șocurile de preț]:

- **Costa Rica:** prețul mediu a sărit cu 41,1% față de linia de bază 2020–2021, un șoc anormal (scor 11,6) pe un partener care deține o cotă de 3,6% din importurile UE.
- **China:** un salt de 34,8% al prețului, pentru o țară care acoperă 10,7% din valoarea importurilor; prețurile au rămas parțial la un nivel ridicat și în perioada post-șoc.
- **Peru:** o creștere de 19,5% a prețurilor, la un partener cu o pondere de 4,9%.

Toate cele trei șocuri au coincis cu anul 2022, sugerând o presiune generalizată asupra costurilor materiilor prime agricole, a logisticii și a ambalajelor la nivel global, care a afectat în mod diferențiat diversele origini.

Concluzie

În perioada 2015–2025, comerțul extracomunitar al UE cu preparate din legume, fructe și alte părți de plante a intrat într-o fază de maturizare ofensivă: exporturile au crescut cu trei sferturi în valoare, iar excedentul comercial s-a multiplicat de peste 3,7 ori, atingând 5 miliarde EUR. Această performanță a fost susținută atât de o cerere externă robustă (în special din SUA și Australia), cât și de o inflație semnificativă a prețurilor de tranzacție. Pe partea importurilor, s-a produs o diversificare notabilă a surselor, cu o reorientare de la parteneri tradiționali (Regatul Unit) către furnizori emergenți (India, Turcia), iar concentrația pieței a scăzut. Structura pe segmente de produs arată că principalele motoare ale exportului rămân legumele congelate, tomatele conservate și sucurile, în timp ce importurile sunt dominate de sucuri și fructe preparate, cu o presiune susținută pe prețuri. Evenimentele de șoc din 2022 subliniază vulnerabilitatea pe anumite origini, însă gradul redus de dependență netă și creșterea producției interne consolidează poziția UE ca actor comercial net exportator și rezilient în acest domeniu.

Generat la 2026-07-25 pe baza datelor de la tradedashboard.eu

Raport generat de o mașină: accelerează analiza umană, chiar cu riscul de a o induce uneori în eroare. Nu o poate înlocui niciodată complet.

Dacă aveți nevoie de consiliere privind politica comercială europeană sau de reprezentare a intereselor dvs. la Bruxelles, nu ezitați să mă contactați la support@tradedashboard.eu. Veți găsi CV-ul meu la această adresă.